

סכיב עליה (ירמיה י"ב ט') נגלה כי עיט בסכה ועדיש האחרונים, כי צפור סבוב והיקף בעגול כי סרם תפרח תעשה איזה צפירות כדורים עגולים כמיש, ויצפר מהר הגלעדי, (שופטים ז' ג') דהיינו יסכב בסבוב, וזה לכדו די לכנות סבת הדבר ונגלולו ע"י, והיינו, בע"י של נחש בנ"ל בסכתו ונגלולו, וממילא סככה לנרדפו של עט בנ שבנגל ע"י סבה הוא, ממש כמו גלל שבנגלול שבסיומו, ובנ"ל מהמלין שהוראתם נכפלה בהם מנייהו ובידו פקמים לחיווק הענין, ועדי"ז בנ"י הארמי, ממש, ע"י ועטין הוא, וע"י האמת והדברים האלה, כי בנ — בז — עטן — לשד השמן, יצא כאור משפט, כי פתבנ פת — לשד, בלול בשמן, ויש. אשר לא יתגאל אל בפת בנ, לשון נופל על לשון, כי אין עושה נגאלה כתמים כמו השמן וכמיש, ת"ח שנמצא רבב על בנדו, הלא הוא כתם שומני ויש רב בעיז ריש דף ל"ו, כי שמן של עכום דניאל גזר עליו, אע"פ ששם דרשו ממש, אשר לא יתגאל בפת בנ המדך ובין מש"תיו, בשתי משתאות הכתוב מדבר, אחד משתה יין ואחד משתה שמן, בשנם בנ אך לשד רבב אבל לא פרש שמן להדיא? כי הן יתכן גם שומן סתם ואפילו חמאה וחלב, תדע שהרי ע"י נ"ו, להדיא מלאו חלב, לכן הקרו רב ממש מש"תיו בל"ר שבשתי משתאות מיירי, ומצינו שמן במשתה כמיש משתה שמונים, (ישעיה כה וז) משאיכ רבב סתם אף כי חמאה שאינו בתניך במשתה, והסיפא משתיו מלמדת על פת בנ דרישא, ובוזו אני מבין מיש, דדניאל גזר על השמן אך בעיר, שתמיד נצטערתי, והאי עיר הכא היכי כתיבא? איז ואיפה רמזוא? ואם מפני שדניאל גזר בעיר? איכ הכי נמי נימא ונחליט שנזרתו שזורת אך בבבל וכמעשה שהיה? ועדיש בסוף חגיגה ריש דכ"ג, ע"ד שאכור להעביר מיחטאת בנהר ובמשוט, שרבי חנניא בן עקביא אומר, לא אסרו, אלא בירדן ובספינה וכמעשה שהיה, שאחד העביר מי חטאת בספינת הירדן ואיכ נמצא אבר מן המת במקצע הספינה, ונטמאו המים, אף שבכימ אמרו, זיל בתר טעמא? אבל זה אך באיסור גמור, ולא בגזירה שאין מדמין. ואין למדין בגזירה, גזירה שוה, ועדיש, אין גזורים גזירה לגזירה, עכ"פ, בגזירה אין אומרים זיל בתר טעמא, והיא חוק ולא יעבור אך כמעשה שהיה לכל פרטיו, ככה יאמרו, שגזירת השמן אך ורק כמעשה שהיה ממש אך בבבל ורק בפתבג המלך? ותשרי למלך בשמן, ואחרי שלא החליטו כן? ואמרו בגזירה זו, זיל בתר טעמא, כי שמן של עכום מרָה ונגאלה, פתבגם חלק משמן חכה ואחריתו כנחש ישך, איכ מאי איריא עיר? ומאי נימ בין עיר לשדה? אבל גם הוא מתורתו של בנ — בז וכמיש בבי סיה ע"א, מאי בזלי? א"ר אבא, פסקי — באני אשר על העיר יחשבו, וכמיש לעיל שכל באני דהתלמוד אך שָׁדָה — העיר, ודעת התלמוד, כי באני מלא אלה קרן בן שמן כמיש, כרם היה לידידי בקרן בן שמן (ישעיה ה' א) הלא הוא בבאני, חלקת השדה אשר לעיר קרן בן שמן באני, ובג שמן גרידא, שמן נופא, ולכן בנ עיר, וכמיש בשרשי, כי עיר כמיש, עיר בן אתנת (זכריה ט' ט) היינו חמור לובי כמיש בשבת נ"א, חמרא לובא, ותרי, חמאה והלב (בראשית י"ח ח) לבא והלבא וכמיש המוסף שבליי לבא שומן וכל דבר שמן, ועל הנם הלך לנוע על ליי, כי הלא מקרא מלא דבר הכתוב, השמן לב העם הזה (ישעיה וז יוד)? הרי להדיא לב בשמן, כי שם החזות והחלב אשר עליהן כל נתח משמן ושמן, וככה תרגמו הזקנים, ושמן (שם ל כג) ולבא, וככה לסומכוס